

Mål C-575/21

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

20 september 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Verwaltungsgericht Wien

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

14 september 2021

Klagande:

WertInvest Hotelbetriebs GmbH

Motpart:

Magistrat der Stadt Wien

Saken i det nationella målet

Miljökonsekvensbedömning – Samhällsplaneringsprojekt – Gränsvärden – UNESCO-världsarv – Utrymme för skönsmässig bedömning – Bedömning från fall till fall

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning av unionsrätten, artikel 267 FEUF

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

Utgör Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, EUT L 26, 2012, s. 1, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU av den 16 april 2014, EUT L 124, 2014, s. 1 (nedan kallat direktiv 2011/92) hinder för en nationell bestämmelse, enligt vilken genomförandet av en miljökonsekvensbedömning för ”samhällsplaneringsprojekt” såväl görs beroende

av uppfyllandet av gränsvärden som motsvarar en markanvändning på minst 15 hektar samt en bruttogolvyta på över 150 000 m² som av att det är frågan om ett markanvändningsprojekt för en sammantagen multifunktionell bebyggelse som i vart fall omfattar bostäder och kommersiella byggnader, inbegripet tillfartsvägar och försörjningsanläggningar vars upptagningsområde är större än projektområdet? Har det i detta avseende betydelse att det i nationell lagstiftning föreskrivs särskilda rekvisit för

- fritids- eller nöjesparker, idrottsarenor eller golfplatser (från och med en viss markanvändning, respektive ett visst antal parkeringsplatser),
- industriområden eller företagsparker (från och med en viss markanvändning),
- shoppingcentrum (från och med en viss markanvändning, respektive ett visst antal parkeringsplatser),
- logianläggningar, såsom hotell eller semesterbyar, samt tillhörande anläggningar (från och med ett visst antal bäddar, respektive en viss markanvändning, begränsat till området utanför tätbebyggda områden) och
- allmänna parkeringsplatser eller parkeringsgarage (från och med ett visst antal parkeringsplatser)?

II. Medför direktiv 2011/92, särskilt mot bakgrund av kravet i punkt 2 c viii i bilaga III, enligt vilken även ”historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden och platser” ska beaktas vid bedömningen huruvida de projekt som förtecknas i bilaga II ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning, att det är nödvändigt att fastställa lägre gränsvärden eller kriterier med lägre tröskel (än de som anges i den första frågan) för områden med särskild historisk, kulturell eller arkeologisk betydelse, såsom exempelvis UNESCO-världsarv?

III. Utgör direktiv 2011/92 hinder mot en nationell bestämmelse enligt vilken bedömningen av ett ”samhällsplaneringsprojekt” i den mening som avses i den första frågan, vid en sammanläggning (kumulering) med andra likartade projekt med vilka det finns ett geografiskt samband, begränsas till den sammanlagda kapacitet som godkänts under de senaste fem åren, inbegripet den kapacitet, respektive den kapacitetsutvidgning som ansökan avser, varvid samhällsplaneringsprojekt, respektive delar av dem, efter genomförandet inte längre ska betraktas som samhällsplaneringsprojekt, vilket medför att det inte krävs någon bedömning från fall till fall huruvida en kumulering kan antas leda till betydande skadliga, störande och betungande miljöeffekter och det därför krävs en miljökonsekvensbedömning för hela det planerade projektet, om det planerade projektet har en kapacitet som uppgår till mindre än 25 procent av gränsvärdet?

IV. Om frågorna I och/eller II besvaras jakande: Får den bedömning från fall till fall som de nationella myndigheterna (i enlighet med artikel 2.1 samt artikel 4.2 och 4.3 i direktiv 2011/92, vilka i förevarande fall har direkt effekt) ska genomföra om en medlemsstat har överskridit sitt utrymme för skönsmässig bedömning, huruvida projektet eventuellt medför betydande miljöpåverkan och därför ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning, begränsas till vissa skyddsaspekter, såsom exempelvis skyddssyftet för ett visst område, eller krävs det i sådana fall att samtliga kriterier och aspekter som anges i bilaga III i direktiv 2011/92 beaktas?

V. Medger direktiv 2011/92, särskilt med beaktande av de krav på rättsligt skydd som föreskrivs i artikel 11, att den prövning som betecknas i fråga IV för första gången genomförs av den hänskjutande domstolen (i ett förfarande avseende bygglov och i samband med en prövning av den egna behörigheten), varvid "allmänheten" enligt nationella bestämmelser i mycket begränsad omfattning kan ha partsställning i ett sådant förfarande och mot vars beslut den "berörda allmänheten" i den mening som avses i artikel 1.2 d och e i direktiv 2011/92 endast har tillgång till mycket begränsade rättsmedel? Påverkas svaret på denna fråga av att enligt nationell rätt – utöver möjligheten att fatta ett beslut *ex officio* – endast den som ansöker tillstånd för ett projekt, en medverkande myndighet eller miljöombudsmannen (*Umweltanwalt*) kan ansöka om en separat fastställelse huruvida projektet omfattas av skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning?

VI. Medger direktiv 2011/92 när det gäller "projekt för tätortsbebyggelse" enligt punkt 10 b i bilaga II till detta direktiv, under eller parallellt med genomförandet av en nödvändig miljökonsekvensbedömning, respektive innan en bedömning från fall till fall av miljöpåverkan har avslutats, genom vilken ska klargöras huruvida en miljökonsekvensbedömning är nödvändig, att bygglov meddelas för enskilda byggnadsåtgärder som utgör en del av det sammantagna projektet för tätortsbebyggelse, varvid någon omfattande bedömning av miljöpåverkan inte genomförs i den mening som avses i direktiv 2011/92 och allmänheten endast har begränsad partsställning?

Anförda gemenskapsrättsliga bestämmelser

Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU av den 16 april 2014 om ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt

Anförda nationella bestämmelser

Bundesgesetz über die Prüfung der Umweltverträglichkeit (den federala lagen om miljökonsekvensbedömning, nedan kallad UVP-G 2000), 1 §, 2 § stycke 1, 3 § stycke 1, 2 §, 4 §, 4a §, 6 §, 7 §, 9 §, 39 § stycke 1, kolumn 2 punkt 18 b i bilaga 1 och bilaga 2

I 2 § stycke 2 UVP-G 2000 föreskrivs följande:

”2. Med projekt förstås utförande av anläggningsarbeten eller liknande ingrepp i den naturliga omgivningen och i landskapet innefattande samtliga åtgärder som har fysiskt och sakligt samband med detta. Ett projekt kan omfatta en eller flera anläggningar eller ett eller flera ingrepp om de har fysiskt eller sakligt samband med varandra.”

I 3 § UVP-G 2000 föreskrivs följande:

”3 § 1. Sådana projekt som redovisas i bilaga 1 liksom ändringar av sådana projekt ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning i enlighet med nedanstående bestämmelser. För projekt som redovisas i kolumnerna 2 och 3 i bilaga 1 gäller ett förenklat förfarande.

2. När det gäller projekt i bilaga 1 som inte överskrider de gränsvärden som fastställs där eller uppfyller kriterierna, men emellertid tillsammans med andra projekt gemensamt överskrider de aktuella gränsvärdena eller uppfyller kriterierna, ska myndigheten fastställa från fall till fall huruvida en kumulering av påverkan kan antas leda till betydande skadliga, störande och betungande miljöeffekter och en miljökonsekvensbedömning därför måste genomföras för det planerade projektet. Vid kumuleringen ska andra likartade bestående eller godkända projekt som har ett fysiskt samband beaktas, eller projekt för vilka en fullständig ansökan om tillstånd tidigare har lämnats in till en myndighet eller en tidigare ansökan har gjorts enligt 4 eller 5 §§. Någon bedömning från fall till fall krävs inte om det planerade projektet har en kapacitet som inte överstiger 25 procent av gränsvärdet. Vid bedömningen från fall till fall ska kriterierna i stycke 5, punkterna 1–3 beaktas och styckena 7 och 8 ska tillämpas. Miljökonsekvensbedömningen ska genomföras i ett förenklat förfarande. Bedömningen från fall till fall bortfaller om projektsökanden ansöker om genomförande av en miljökonsekvensbedömning.

6. Innan miljökonsekvensbedömningen eller prövningen i det enskilda fallet avslutas får tillstånd inte meddelas för projekt som omfattas av en prövning enligt styckena 1, 2 eller 4 samt ska ansökningar enligt de administrativa bestämmelserna inte ha någon rättslig verkan innan miljökonsekvensbedömningen är avslutad. Tillstånd som meddelats i strid med denna bestämmelse kan ogiltigförklaras av den enligt 39 § stycke 3 behöriga myndigheten inom en frist på tre år.

7. Myndigheten ska på begäran av den som ansöker om tillstånd till ett projekt, den myndighet med vilken den samarbetar eller miljöombudsmannen fastställa om ett visst projekt ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning i enlighet med denna förbundslag och vilket av målen i bilaga 1 eller 3a § styckena 1–3 som eftersträvas med projektet. Beslutet kan också fattas ex officio.”

I kolumn 2, punkt 18 b i bilaga 1 föreskrivs att följande projekt ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning:

”b) Samhällsplaneringsprojekt^{3a)} med en markanvändning på minst 15 hektar samt en bruttogolvyta på över 150 000 m²,

^{3a)} Samhällsplaneringsprojekt utgör markanvändningsprojekt för en sammantagen multifunktionell bebyggelse som i vart fall omfattar bostäder och kommersiella byggnader, inbegripet tillfartsvägar och försörjningsanläggningar vars upptagningsområde är större än projektområdet. Samhällsplaneringsprojekt, respektive delar av dem, betraktas efter att de genomförts inte längre som samhällsplaneringsprojekt i den mening som avses i denna fotnot.”

I kolumn 3 i bilaga I föreskrivs följande för samhällsplaneringsprojekt:

”När det gäller led b ska 3 § stycke 2 tillämpas på ett sådant sätt att den sammanlagda kapacitet som godkänts inom de senaste fem åren, inbegripet den kapacitet, respektive den kapacitetsutvidgning som ansökan gäller, ska beaktas.”

Wiener Stadtentwicklungs-, Stadtplanungs- und Baugesetzbuch (Staden Wiens bygglag för stadsplanering och stadsutveckling, nedan kallad BO), 70 § stycke 1 och 134 § styckena 1 och 3

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Den 30 november 2018 ansökte WertInvest Hotelbetriebs GmbH om bygglov för projektet ”ICV Heumarkt Neu – Neubau Hotel InterContinental, Wiener Eislaufverein WEV” hos Magistrat der Stadt Wien. I samband med detta projekt skulle området även få en ny utformning. Det befintliga Hotel InterContinental skulle rivas och två nya byggnader upprättas för hotell- och konferensverksamhet samt kommersiell verksamhet, ett torn, respektive ”höghus” för hotellverksamhet, evenemang, boende och kontor och en sockel-, respektive huvudbyggnad för hotell-, konferens och kommersiella ändamål (med tre källarvåningar), på vilken tornet och en av de nya byggnaderna skulle uppföras. Den byggnad som inte skulle upprättas på sockeln (”Heumarktgebäude”), är placerad mellan denna och det angränsande konserthuset och har även den tre källarvåningar. Dessutom ska den befintliga skridskobanan ersättas, tillsammans med en underjordisk ishall och en underjordisk idrottshall med ett badhus. Dessutom ska en underjordisk parkeringsplats med 275 parkeringsplatser upprättas. För detta projekt uppgår markanvändningen till cirka 1,55 hektar och bruttogolvytan till ungefär 89 000

- m². Hela projektet är beläget i kärnområdet för UNESCO-kulturarvet ”Historisches Zentrum Wien”.
- 2 Den 17 oktober 2017 begärde WertInvest Hotelbetriebs GmbH att det skulle fastställas enligt UVP-G 2000 att någon miljökonsekvensbedömning inte krävdes för detta byggprojekt.
  - 3 Regeringen i delstaten Wien fastställde vid prövningen av denna ansökan genom beslut av den 16 oktober 2018 att det inte krävdes någon miljökonsekvensbedömning, eftersom inget av rekvisiten i bilaga 1 till UVP-G 2000 var uppfyllda. Vad gäller rekvisitet ”sambhallsplaneringsprojekt” (kolumn 2, punkt 18 b i bilaga 1) fastställdes att gränsvärdena inte uppnåddes och även att bestämmelsen om kumulering i denna lag inte var tillämplig, eftersom det nödvändiga gränsvärdet på 25 procent inte uppnåddes.
  - 4 Detta beslut överklagades av grannar och en miljöorganisation.
  - 5 Bundesverwaltungsgericht, som var behörig att pröva överklagandet, meddelade sökanden och Magistrat der Stadt Wien att den antog att bestämmelsen i punkt 10 b i bilaga II till direktiv 2011/92 hade införlivats på ett bristfälligt sätt, utsåg en sakkunnig och fastställde ett datum för muntlig förhandling. WertInvest Hotelbetriebs GmbH drog därefter tillbaka sin ansökan om fastställelse.
  - 6 Fastän ansökan om fastställelse dragits tillbaka slog Bundesverwaltungsgericht genom dom av den 9 april 2019 fast att det förelåg en skyldighet att genomföra en miljökonsekvensbedömning. Nämnda domstol hänvisade till möjligheten att fatta ett sådant beslut *ex officio*, samt till att det inte framgick att sökanden förklarat sig villig att avstå från att förverkliga projektet. Bundesverwaltungsgericht uppgav att den österrikiska lagstiftaren vid fastställelsen av rekvisitet för miljökonsekvensbeskrivning för samhallsplaneringsprojekt enligt kolumn 2, punkt 18 b i bilaga 1 till UVP-G 2000 inte i tillräcklig utsträckning hade beaktat projektets placering i ett skyddsvärt område. Sådana skyddsområden omfattar även UNESCO-världsarv. Det aktuella projektet visar att även projekt som inte når gränsvärdena kan få en betydande påverkan på den sammanlagda stadsbilden som skyddas av UNESCO. I materiellt hänseende anförde Bundesverwaltungsgericht att Österrike inte har införlivat punkt 10 b i bilaga II till direktiv 2011/92 på ett tillfredsställande sätt, vilket innebär att kriterierna och gränsvärdena i rubrik 2, punkt 18 b i bilaga 1 till UVP-G 2000 inte får beaktas och att domstolen är skyldig att genomföra en bedömning i det enskilda fallet avseende projektets inverkan på skyddsområdet. Av detta följer en skyldighet att genomföra en miljökonsekvensbedömning.
  - 7 Genom dom av den 25 juni 2021 upphävde Verwaltungsgerichtshof Bundesverwaltungsgerichts dom. Förstnämnda domstol anförde att Bundesverwaltungsgericht saknade behörighet på grund av att ansökan dragits tillbaka.

- 8 Vidare upphävdes även det beslut som delstaten Wiens regering antog den 16 oktober 2018.
- 9 Bygglovsförfarandet var fortsatt anhängigt vid Magistrat der Stadt Wien under förfarandet för att fastställa huruvida en miljökonsekvensbedömning var nödvändig, eftersom nämnda myndighet ville invänta utgången i förfarandet om miljökonsekvensbedömningen. Slutligen genomförde Magistrat en muntlig förhandling i december år 2019. Där fastställdes att projektet kunde godkännas enligt BO. Förbehåll gjordes i frågan huruvida en miljökonsekvensbedömning var nödvändig.
- 10 Eftersom byggmyndigheten väntade på att fastställelseförfarandet skulle avslutas lämnade WertInvest Hotelbetriebs GmbH den 12 mars 2019 in ett klagomål till Verwaltungsgericht Wien på grund av dröjsmål och begärde att nämnda domstol skulle meddela det begärda bygglov (och förnekade indirekt att det förelåg en skyldighet att genomföra en miljökonsekvensbedömning). I ytterligare skrivelser anfördes att det projekt som ansökan gäller med beaktande av gränsvärdena i kolumn 2, punkt 18 b i bilaga 1 till UVP-G 2000 inte ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 11 Ett klagomål på grund av dröjsmål är i förevarande fall tillåtet om myndigheten inte har fattat beslut om ansökan inom sex månader från dess att den ingavs. Om behörigheten att avgöra ansökan på grund av ett tillåtet och motiverat klagomål om dröjsmål övergår på Verwaltungsgericht, ska nämnda domstol själv avgöra det förvaltningsrättsliga målet utan att fatta något uttryckligt beslut avseende klagomålet om dröjsmål. Verwaltungsgericht Wien anser att ett besvarande av tolkningsfrågorna är nödvändigt för att nämnda domstol ska kunna avgöra målet.
- 12 På grund av de nationella behörighetsbestämmelserna är Verwaltungsgericht skyldig att som prejudiciell fråga *ex officio* (med beaktande av en eventuell skyldighet att genomföra en miljökonsekvensbedömning) bedöma sin behörighet och på grundval av relevanta konstateranden redogöra för varför den utgår från att det saknas en sådan skyldighet och således att den är behörig att avgöra målet. Enligt 3 § stycke 6 UVP-G 2000 får tillstånd inte meddelas innan miljökonsekvensbedömningen har avslutats eller en bedömning från fall till fall har gjorts för projekt som omfattas av en prövning enligt 3 § styckena 1, 2 eller 4 UVP-G 2000.
- 13 I förevarande mål skulle en eventuell skyldighet att genomföra en miljökonsekvensbedömning endast kunna uppkomma till följd av samhällsplaneringsprojektet enligt kolumn 2, punkt 18 b i bilaga 1 till UVP-G 2000. Som gränsvärde fastställs här en markanvändning på minst 15 hektar samt en bruttogolvyta på minst 150 000 m². För samhällsplaneringsprojekt föreligger dessutom en särskild bestämmelse om kumulering enligt vilken den sammanlagda kapacitet som godkänts inom de senaste fem åren, inbegripet den kapacitet,

respektive den kapacitetsutvidgning som ansökan gäller ska beaktas. Samhällsplaneringsprojekt definieras enligt lag som markanvändningsprojekt för en sammantagen multifunktionell bebyggelse som i vart fall omfattar bostäder och kommersiella byggnader, inbegripet tillfartsvägar och försörjningsanläggningar vars upptagningsområde är större än projektområdet. Samhällsplaneringsprojekt, respektive delar av dem, betraktas efter att de genomförts inte längre som samhällsplaneringsprojekt.

- 14 Vid godkännandeförfarandet har eventuella grannar inom ramen för sin partsställning en subjektiv rätt att den lagstadgade behörighetsreglerna respekteras. En invändning om rättegångshinder på grund av bristande behörighet som hänvisar till skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning ska således prövas. Grannar ingår således i den ”berörda allmänheten” i den mening som avses i direktiv 2011/92 och måste ha möjlighet att överklaga ett beslut i vilket fastställs att det inte föreligger en sådan skyldighet.
- 15 Rekviritet samhällsplaneringsprojekt enligt kolumn 2, punkt 18 b i bilaga 1 till UVP-G 2000 syftar till att införliva punkt 10 b i bilaga II till direktiv 2011/92, enligt vilken en miljökonsekvensbedömning bland annat ska genomföras för ”projekt för tätortsbebyggelse”. Enligt artikel 4.2 i direktivet ska medlemsstaterna bestämma huruvida projekt som redovisas i bilaga II ska bli föremål för en sådan bedömning. Medlemsstaterna ska bestämma detta genom granskning från fall till fall eller gränsvärden eller kriterier som fastställs av medlemsstaten, eller genom båda dessa förfaranden. Vid granskningen från fall till fall eller fastställandet av gränsvärden och kriterier ska urvalskriterierna i bilaga II till direktivet beaktas. Ett av kriterierna i bilaga III för att avgöra huruvida det föreligger en skyldighet att genomföra en miljökonsekvensbedömning eller inte finns under kategorin ”Projektens lokalisering” (punkt 2) i underkategorin ”den naturliga miljöns tålighet, med särskild uppmärksamhet på” (led c), nämligen ”historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden och platser” (underled viii).
- 16 Enligt EU-domstolens praxis har medlemsstaterna ett visst utrymme för skönsmässig bedömning, inom vilket de genom fastställandet av kriterier och/eller gränsvärden kan underlätta bedömningen av ett projekt och huruvida det ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning. Detta utrymme för skönsmässig bedömning begränsas emellertid genom skyldigheten (artikel 2.1 i direktiv 2011/92) att genomföra en miljökonsekvensbedömning för projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan särskilt på grund av deras art, storlek eller lokalisering. Detta utrymme för skönsmässig bedömning har överskridits om kriterierna och gränsvärdena har fastställts på ett sådant sätt att samtliga projekt i en viss kategori i praktiken på förhand är undantagna från kravet på miljökonsekvensbedömning, om inte samtliga undantagna projekt, på grundval av en helhetsbedömning, kan anses vara sådana att de inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan (se dom av den 21 mars 2013, Salzburger Flughafen, C- 244/12, EU:C:2013:203, punkt 29 och följande punkter). Sammantaget ska det vid tolkningen av rekvisiten i bilaga II till direktivet beaktas att tillämpningsområdet för direktiv 2011/92 är vidsträckt och dess ändamål är

mycket omfattande (se dom av den 24 november 2016, Bund Naturschutz in Bayern och Wilde, C-645/15, EU:C:2016:898, punkt 23). Om medlemsstaterna skulle ha överskridit sitt utrymme för skönsmässig bedömning är de nationella myndigheterna skyldiga att i överensstämmelse med artiklarna 2.1, 4.2 och 4.3 i direktiv 2011/92 bedöma från fall till fall huruvida projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och i förekommande fall genomföra en miljökonsekvensbedömning (se dom av den 21 mars 2013, Salzburger Flughafen, C- 244/12, EU:C:2013:203, punkt 43).

- 17 Verwaltungsgerichtshof har med avseende på samhällsplaneringsprojekt redan konstaterat att det inte kan fastställas för alla projekt av en viss art att det inte redan från början föreligger någon skyldighet att undersöka deras effekter och att detta innebär att utrymmet för skönsmässig bedömning har överskridits. Nationella myndigheter som behandlar tillståndsförfaranden för projekt på vilka bilaga II i direktiv 2011/92 är tillämplig är emellertid skyldiga att genomföra en särskild prövning av frågan huruvida en miljökonsekvensbedömning måste genomföras med beaktande av kriterierna i bilaga III till direktiv 2011/92.
- 18 Europeiska unionen har redan ifrågasatt huruvida de nationella genomförandeåtgärderna är förenliga med unionsrätten, varvid det även hänvisades till det aktuella projektet. Kommissionen anser att de gränsvärden som den österrikiska lagstiftaren har fastställt för samhällsplaneringsprojekt i UVP-G 2000 är så höga att alla sådana projekt som möjliga i dag i praktiken redan från början är undantagna från skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning.
- 19 På grund av utformningen av det här aktuella projektet, vilket bland annat komplett skulle förändra stadsbilden, upptogs Wiens historiska centrum år 2017 i UNESCO:s ”röda lista” över hotade världsarv.

Prövning av tolkningsfrågorna

- 20 Enligt Verwaltungsgericht Wien uppkommer frågan huruvida de gränsvärden och kriterier som har fastställts i samband med införlivandet av direktiv 2011/92 med österrikisk lagstiftning är så höga att samtliga projekt av en viss kategori i praktiken på förhand är undantagna från kravet på miljökonsekvensbedömning och huruvida den österrikiska lagstiftaren har överskridit sitt utrymme för skönsmässig bedömning.
- 21 Verwaltungsgericht har ställt den andra frågan för att få klarhet i såväl huruvida hänvisningen till ”historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden och platser” inom ramen för de ”urvalskriterier som avses i artikel 4.3” i bilaga III till direktiv 2011/92 medför att lägre gränsvärden eller mindre komplicerade kriterier ska fastställas för särskilt skyddsvärda områden (exempelvis UNESCO-kulturarv), som huruvida även projektets lokalisering ska beaktas, vilket inte föreskrivs enligt UVP-G 2000.

- 22 Den tredje frågan har ställts för att få klarhet i huruvida de begränsningar av sammanräkningen (kumulering) som beskrivs där är förenliga med direktiv 2011/92, eftersom dessa är betydande och påverkar prövningens omfattning.
- 23 Om den österrikiska lagstiftaren skulle ha överskridit sitt utrymme för skönsmässig bedömning vid genomförandet av direktivet krävs det att de nationella myndigheterna bedömer från fall till fall huruvida projektet eventuellt medför betydande inverkan på miljön och huruvida en miljökonsekvensbedömning i förekommande fall ska genomföras. Genom den fjärde frågan ska klargöras hur denna bedömning från fall till fall ska se ut i det konkreta fallet.
- 24 Den femte frågan baseras på de rättsliga ramvillkoren för bygglovsförfarandet. Enligt delstaten Wiens bygglag har endast en begränsad personkrets partsställning. "Allmänheten" är nästan helt utesluten och har därigenom inte heller några rättsmedel mot det beslut som den hänskjutande domstolen fattar avseende nödvändigheten av en miljökonsekvensbedömning. Det ska emellertid påpekas att även i ett fastställelseförfarande enligt UVP-G 2000 har endast en begränsad personkrets partsställning.
- 25 Den sjätte frågan har hänskjutits mot bakgrund av att enskilda byggåtgärder vid samhällsplaneringsprojekt enligt österrikisk lagstiftning kan godkännas oberoende av huruvida det sammanlagda projektet ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning. EU-domstolen har redan prövat situationer i vilka ett slutgiltigt godkännande i kombination med ett tidigare beslut utgör ett tillståndsförfarande i flera steg. Domstolen har i detta avseende konstaterat att en miljökonsekvensbedömning i sådana fall ska genomföras vid den tidpunkt det är möjligt att identifiera och bedöma projektets samtliga effekter på miljön. Om sökandens tolkning av lagen skulle vara korrekt, nämligen att förfarandet för miljökonsekvensbedömning och bygglovsförfarandet i viss mån löper parallellt, uppkommer även frågan huruvida ett "förtida" bygglov för ett detaljerat projekt som utgör del av ett sammantaget samhällsplaneringsprojekt är tillåtet enligt unionsrätten, varvid det inom ramen för bygglovsförfarandet inte genomförs någon omfattande bedömning av miljöpåverkan och det enligt lagen endast föreskrivs en begränsad partsställning.